

**ФАКУЛТЕТ „МЕЖДУНАРОДНА ИКОНОМИКА И АДМИНИСТРАЦИЯ“
КАТЕДРА „АДМИНИСТРАЦИЯ, УПРАВЛЕНИЕ И ПОЛИТИЧЕСКИ
НАУКИ“**

УЧЕБНА ПРОГРАМА

УТВЪРЖДАВАМ,
РЪКОВОДИТЕЛ КАТЕДРА:
/доц. д-р Мария Великова/

**ОПИСАНИЕ НА УЧЕБНАТА ДИСЦИПЛИНА
ПО УЧЕБЕН ПЛАН**

Професионално направление: 3.7. Администрация и управление	Специалност: Бизнес администрация и мениджмънт - МП “Мениджмънт и международен маркетинг”	
Образователно-квалификационна степен: ☐ - бакалавър ☒ - магистър	Курс: 1 Семестър: 2	Форма на обучение: ☒ - редовно ☒ - задочно ☒ - дистанционно

Наименование на учебната дисциплина: Предприемачески мрежи и кълстери	Код: ЕСО 3253
	Език: български
Общ хорариум: 90 аудиторна заетост <input type="text" value="30"/> извънаудиторна заетост: <input type="text" value="60"/> ☒ - Курсови задачи ☐ - Курсови проекти ☐ - Стажове и практики ☒ - Други форми	Седмична заетост: 6 аудиторна заетост: <input type="text" value="2"/> извънаудиторна заетост <input type="text" value="4"/> Статут на учебната дисциплина: ☐ - задължителна ☐ - избираема ☒ - факултативна
Форма на финален контрол: изпит	ECTS кредити: 3

Титуляр на учебната дисциплина:
проф. д.с.н. Лоретта Парашкевова

ОПИСАНИЕ НА УЧЕБНАТА ДИСЦИПЛИНА

1. Определение:

1.1. Наименование на учебната дисциплина

Предприемачески мрежи и кълстери

1.2. Код на учебната дисциплина: ECO 3253

2. Описание на съдържанието на учебната дисциплина по тематични единици:

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ДИСЦИПЛИНА

За студентите от дистанционна форма на обучение

Съдържанието на учебната дисциплина е разпределено за 15 учебни седмици

Уч еб на сед ми ца	ТЕМА	Аудиторна заетост		Извънаудиторна заетост	
		Аудиторни консултации	Синхронни консултации и в системата за ДО	Самостоятелна работа в системата за ДО	Практически задачи
1	Основни тенденции в развитието на предприемаческите структури. Направления на организационното развитие в началото на ХХІ век.	0	2	6	
2					
3	Организационни форми за интеграция на предприятията в глобалната икономика. Развитие на системата от големи и малки и средни предприятия. Мрежовизацията.	1	2	6	
4					
5					
6					
7	Предприемаческите мрежи – основна форма на трансформация на организационното развитие. Виртуалните мрежи.	1	2	6	
8	Сравнение на кълстеринга и мрежовизацията.	1	2	6	
9					
10	Кълстерни принципи на организация. Класическо разбиране за кълстера. Видове концепции за кълстеринга.	1	2	6	
11	Характеристика на кълстерната система. Участници в кълстера. Взаимодействие между участниците в кълстъра.	1	2	6	
12	Видове кълстери. Устойчиви кълстери. Потенциални кълстери. Латентни кълстери.	1	2	6	
13	Държавна подкрепа за създаване и развитие на кълстерите. Правно регулиране на кълстеринга.	1	2	6	
14	Модели на кълстеринг. Шотландски модел. Италиански модел. Етапи за създаване на кълстера.	1	3	6	
15	Кълстерите в Европейския съюз. Кълстерите в	1	2	6	

15	България. Нови аспекти в развитие на клъстеринга. Региони на знанията.			
	<i>Общо (аудиторна/извънаудиторна заетост)</i>	9/21=30ч.	60 ч.	

За студентите от редовна и задочна форма на обучение

А. ЛЕКЦИИ

№	ТЕМА	Часа
1	Основни тенденции в развитието на предприемаческите структури. Направления на организационното развитие в началото на XXI век.	3
2	Организационни форми за интеграция на предприятията в глобалната икономика. Развитие на системата от големи и малки и средни предприятия. Мрежовизацията.	3
3	Предприемаческите мрежи – основна форма на трансформация на организационното развитие. Виртуалните мрежи.	3
4	Сравнение на клъстеринга и мрежовизацията.	3
5	Клъстерни принципи на организация. Класическо разбиране за клъстера. Видове концепции за клъстеринга.	3
6	Характеристика на клъстерната система. Участници в клъстера. Взаимодействие между участниците в клъстера.	3
7	Видове клъстери. Устойчиви клъстери. Потенциални клъстери. Латентни клъстери.	3
8	Държавна подкрепа за създаване и развитие на клъстерите. Правно регулиране на клъстеринга.	3
9	Модел на клъстеринг. Шотландски модел. Италиански модел. Етапи за създаване на клъстера.	3
10	Клъстерите в Европейския съюз. Клъстерите в България. Нови аспекти в развитие на клъстеринга. Региони на знанията.	3
	Общо	30

3. Ниво:

3.1. Предпоставки

От студентите се очаква да притежават знания по макроикономика, микроикономика, организацията и технологията на управлението.

3.2. Цели и задачи

Целта на курса е не само овладяването на определени теоретични концепции, факти и дефиниции, а и изграждането на клъстерингов подход към изучаването на пазара. Студентите следва да овладеят инструментариум, техника на мисленето, която да позволи на завършилите да правят правилни заключения за развитие на регионалната и националната икономика.

3.3. Библиография:

Основна литература:

1. **Парашкевова, Л., А. Парашкевова** Предприемачеството в глобалната икономика, В., Колор-принт, 2007.
2. **Парашкевова, А.** Мрежата в контекста на теорията на фирмата. Knowledge Society Institute, Vol. 9, ISSN 1313-4787, 2011.

3. **Парашкевова, А.** Мрежата като форма на фирмено сътрудничество: еволюция на научните теории. Knowledge Society Institute, Vol. 10, ISSN 1313-4787, 2011.

Допълнителна литература:

4. **Baldoni, G.** Networks of SMEs and Electronic Commerce: Impact of ITCs on Small and Medium Enterprises. In: 1st. Policy Group Meeting, Thematic Workshop, Brussels, 14-15 May, 2001.

5. **Berry, A.** SME Competitiveness: The Power of Networking and Subcontracting. Washington D.C. No. IFM-105, 1997.

6. **Christensen, P.** Challenges and pathways for small Subcontractors – in an era of world wide restructuring of supply chains. Centre for Small Business Studies, The University of Southern Denmark, Working Paper No.1999/4, 1999.

7. **Gabbay, Shaul, M., Leenders, Roger Th. A.** Social Capital of Organizations: From Social Structure to the Management of Corporate Social Capital University of Groningen, Research Institute SOM, 2002.

8. **Nooteboom, B.** An Integrated Survey of the Theory on Sourcing, Inter-firm Collaboration and Networks. Rotterdam School of Management, 2003.

9. **Rosenfeld, S.** Backing into clusters: Retrofitting Public Policies. Integration Pressures: Lessons from Around the World John F. Kennedy School Symposium, Harvard University, March 29-30, 2001.

10. **Observatory of European SMEs: Clusters in Europe 2008**, No.3 European Commission 2002.

11. **Observatory of European SMEs: SMEs and Cooperation 2009**, No.5 European Commission 2003.

12. **OECD 2008: Enhancing the Competitiveness of SMEs in the Global Economy.** Local Partnership, Clusters and SME Globalisation.

4. **Преподавателски състав:**

проф. д.с.н. Лоретта Парашкевова

5. **Методи на преподаване и усвояване на материята:**

Концепцията на обучението по дисциплината „**Предприемачески мрежи и клъстери**” се основава на идеята, че след изясняване на основните теми, е необходимо студентите да подготвят самостоятелно изследване и научно есе (доклад). Изисквания курсов проект (изследване по проблем от дисциплината), както е есето доказват възможността за прилагане в практиката на усвоения теоретичен материал.

5.1. Лекции (1 часа на седмица, 15 седмици)

5.2. Консултации (конвенционални форми или условия за индивидуални консултации) - 1 часа на седмица, 15 седмици.

5.3. Групови семинари и работни срещи – не

5.4. Лабораторна работа – не

5.5. Проекти и изследователска работа:

Самостоятелната работа е неотменима част от общия учебен процес. Тя предполага не само запознаването с материала и неговото усвояване, но и разработването на курсов проект.

Отличните и много добри студенти се стимулират за участие в младежки научни сесии, конференции и кръгли маси.

5.6. Друга практическа работа – не.

5.7. Методи за неприсъствено обучение – не.

5.8. Други методи – не.

6. Оценяване:

Писмени и устни изпити

Изпитът се провежда под формата на тест. Той включва отворени въпроси, тестови въпроси и казус. За успешно полагане на изпита се изисква най-малко половината от максималния брой точки, който може да бъде набран от теста.

6.1.1. Конспект

1. Основни тенденции в развитието на предприемаческите структури. Направления на организационното развитие в началото на XXI век. О
2. Организационни форми за интеграция на предприятията в глобалната икономика. Р
3. Развитие на системата от големи и малки и средни предприятия.
4. Мрежовизацията.
5. Теория на фирмата през призмата на мрежите.
6. Предприемаческите мрежи – основна форма на трансформация на организационното развитие.
7. Виртуалните мрежи.
8. Клъстерни принципи на организация. Класическо разбиране за клъстера. Видове концепции за клъстеринга.
9. Характеристика на клъстерната система. Участници в клъстера. Взаимодействие между участниците в клъстера
10. Видове клъстери. Устойчиви клъстери. Потенциални клъстери. Латентни клъстери.
11. Модели на клъстеринг. Шотландски модел. Италиански модел.
12. Сравнение на клъстеринга и мрежовизацията.
13. Правно регулиране на клъстеринга.
14. Държавна подкрепа за създаване и развитие на клъстерите.
15. Етапи за създаване на клъстера.
16. Клъстерите в Европа.
17. Клъстерите в България.
18. Региони на знанията.

6.1. Есета. Целта е студентите да се запознаят с различни източници на информация, както и да придобият умения за работа с научна литература. Темата му се уточнява индивидуално, в зависимост от интересите на студента.

Примерни теми за есе:

1. Основни тенденции в развитието на предприемаческите структури. Направления на организационното развитие в началото на XXI век.
2. Мрежовата и клъстерната системи.
3. Големите предприятия – централният елемент на клъстерната система. Малките и средните предприятия – сателити на големия бизнес.
4. Държавна подкрепа за създаване и развитие на клъстерите.
5. Правно регулиране на клъстеринга.
6. Развитие на клъстеринга в Европа.
7. Развитие на клъстеринга в България. Добрите практики.
8. Региони на знанието.

- Разработване на **индивидуална курсова работа** по предварително избрана тема (съгласно изискванията). Предава се най-късно **седмица преди датата на изпита по дисциплината**.

- Разработване на **научно есе**.

- **По желание** на студента разработване на презентации по теоретичен или практически проблем (за студенти от редовна и задочна форма на обучение).

Текущата оценка се формира като средно аритметична стойност от оценките по съответните материали, разработени от студента по време на семестъра.

Формиране на крайна оценка:

- текуща оценка – относително тегло 0.5

- оценка от изпита – относително тегло 0.5

Критерии за освобождаване от изпит (за студенти от редовна и задочна форма на обучение):

- Присъствие на лекции – не по-малко от 80%.

- Присъствие на семинарни занятия – 100%.

- Участие в екип, който е представил всички разработени теоретични и практически задачи. Активност в дискусиите.

- Защита на **курсова работа** (индивидуално). За защита се допускат само **курсови работи**, отговарящи на предварително зададените критерии.

- Текуща оценка минимум „добър“.

Студентите се информират за текущите оценки по време на лекциите и семинарните занятия (за студенти от редовна и задочна форма на обучение). Крайната оценка се съобщава по време на изпита. Тя се въвежда и в сайта на ВСУ в „Студентски статус” (<https://student.vfu.bg:8443/index.jsp>). Студентът може да се обърне към преподавателя и по e-mail lparashkevova@gmail.com.

Оценката по дисциплината се изписва по българския стандарт и по стандартите на European Credit Transfer System (ECTS).

7. Речник: икономика; управление; мрежа; мрежовизация; клъстер.

Разработил програмата,

проф. д.с.н. Лоретта Парашкевова

Учебната програма е приета на заседание на катедра “Администрация, управление и политически науки” с протокол 3/ 25.10.2017 г.